

Notes breus

MESTRES

Hem llegit en algun diari de Barcelona que els dies 6, 7 i 8 del pròxim mes de setembre s'ha de celebrar a la nostra ciutat una assemblea del Magisteri públic català. Confessem ingènuament que no en teníem cap notícia. Amb la mateixa sinceritat declarem que ens plau que s'hagi escullit Reus per a la interessant reunió.

Ens és vedat d'entrar en el fons de la convocatòria.

L'assemblea té un caràcter professional que no posa a les nostres mans el mitjà de fer una incursió als principis sobre els quals tracten de deliberar els mestres de Catalunya.

Té un aspecte, no obstant, la pròxima reunió del Magisteri, que bé mereix que hi posem la nostra atenció i remarcuem satisfactoriament la significació seva. L'assemblea de Reus serà la primera en què els mestres de Catalunya van a deliberar les coses llurs, després d'haver estat declarada l'oficialitat del català en les escoles. En llurs discussions no podran negligir un fet tan capdal, hauran de tenir en compte totes les seves derivacions. Una escola a Catalunya amb la llengua pròpia com a idioma vehicular, no és la mateixa escola amb la parla catalana proscrita, i vexada. Els organitzadors suposen que el règim autònom—paraules d'ells—serà concedit i preveuen que la Generalitat cuidarà de la il·lustració dels catalans. Són molt prudents els convocants de l'assemblea en fer aquestes suposicions. Farien millor en donar com a cosa feta l'Estatut i anar a deliberar sota la realitat d'aquest fet inqüestionable. Llavors les conclusions a l'assemblea no podrien tenir altre significat que una perfecta catalanitat; llavors les bases no serien aprovades si no tinguessin el sentit modern que Catalunya ha de donar a tot el seu, sigui de l'ordre que es vulgui.

Ben lluny de nosaltres, però de pensar que els propòsits dels organitzadors siguin tot uns altres. Ans, confiem i voldríem que els fets superessin les nostres esperances, que l'assemblea de Reus serà de bells resultats pel Magisteri català i per la cultura de Catalunya.

XEIX

Pels drets de reunió i d'associació

No som dels qui pretenen restar a l'Autoritat mitjans d'exercici per al manteniment de l'ordre públic; però nosaltres no som partidaris, ni ara ni mai, que l'Autoritat s'excedeixi en el seu comès, és a dir, que es surti del mare de la llei, puix llavors ja cau en el despotisme i l'arbitrarietat, sempre rebutjables en nom del dret i de la llibertat.

Aquestes consideracions les fem a propòsit de disposicions de la primera autoritat governativa provincial que creiem limitatives dels drets de reunió i d'associació. No tenim a la vista els textos legals, però, amb tot ens atrevim a dir que en quant al dret de reunió en local tancat, per exercitar-lo, basta amb notificar l'hora, el lloc i l'objecte de la reunió, a l'autoritat local, amb vint-i-quatre hores d'anticipació. Almenys aquesta havia estat sempre la pràctica seguida, abans de la dictadura, i amb plena vigència de les garanties constitucionals.

Doncs bé; ara sembla que no és així, que cal assabentar-ne al governador i que aquest es reserva la facultat exclusiva de la seva autorització.

Sobre aquesta disposició governativa, apareguda i reiterada des del B. O. de la província, n'hem rebut queixes i n'estem rebent, constantment, dels Alcaldes dels

pobles que veuen amb ella rebaixada l'autoritat llur, restant-los prestigi i ascendència popular.

A més, ens hem d'ocupar de la suspensió de funcions pel Governador de la Societat Obrera de Mora d'Ebre, disposició que estimem també molt forta i menaçadora del dret d'associació. Segons llegim en un confrare de Tarragona la suspensió fou comunicada pel Governador amb l'ofici següent:

"En uso de las atribuciones que me están concedidas por el apartado 2.º del artículo 12 de la vigente Ley de Asociaciones de 30 de junio de 1887; he acordado decretar la suspensión de las funciones de la Sociedad Obrera de Mora de Ebro, por el acuerdo tomado por la misma el 19 de julio anterior, por constituir una verdadera coacción y privación de derechos al socio don Juan Piñol Cambra, que se vió constreñido a darse de baja, y una privación de derechos sociales al expulsado D. Miguel Montagut, quedando incumplido el art. 13 de sus Estatutos, y por cuyas razones paso el tanto de culpa al Juzgado correspondiente.

Lo que participo a usted para su conocimiento y a fin de que se le notifique al presidente de la mencionada Sociedad Obrera de esa localidad.—Ramón Noguer Comet."

Sense acudir tampoc a compul-

ses legals, ens sembla molt desusat que, per motius tant fútils com són l'expulsió d'un soci al qual resten totes les accions legals en defensa del seu dret, i per haver-se "constreñido" a un altre soci a donar-se de baixa per coaccions i privacions de drets que devien, en tot cas, estar emparats per la llei i que, apoiant-se en ella, era potestatiu del soci afectat fer-los prevaldre e renunciar-hi, com ha fet, donant-se de baixa de l'entitat, s'hagi aplicat una sanció tant greu com és la suspensió de la Societat i passar el tant de culpa als Tribunats.

No hi ha dret a abusar de l'autoritat, perquè, apart l'estrall que s'ocasiona a interessos legítims, és la manera de fer-se l'autoritat odiosa.

Puix nosaltres no podem admetre que s'interpretin les lleis en forma abusiva per a fer poc menys que ilusori el dret dels ciutadans. Estimem que aquest dret, en el qual hi posem el conjunt de drets individuals que inclouen, en lloc preferent, els de reunir-se pacíficament i associar-se per als fins de la vida humana, com deia la Constitució del 76, estan per damunt de tota Autoritat constituïda. Majorment, sota el règim liberal i democràtic de la República, que si bé encara no s'ha dictat la seva llei fonamental, té com un dels seus millors guardons l'haver adingut sense apellar a la fora, ni a mesures d'excepció per afiançar-se en el Poder.

Aquestes han estat sempre les reiterades manifestacions del Govern de la República, i ens sorprendria que s'hagués fet una excepció per la nostra província, cosa que posem en dubte i que, en tot cas, no serà sense la nostra més enèrgica protesta, propugnant pel dret i la llibertat.

No obstant, havent-hi com hi ha, al front del Govern Civil de Tarragona, persona culta i d'esperit liberal, identificada amb el Govern de la República, esperem una explicació que ens convenci per a rectificar noblement els nostres judicis que van dits, amb tot, generalitzant i no precisament pels casos concrets denunciats que voldríem fossin explicats de forma que desaparegués tot motiu de recel i suspicàcia, la greugetat dels quals és prou evident per a produir l'alarma en els esperits liberals i republicans.

Esquerra Republicana de Catalunya

Diumenge, dia 23 d'agost

A les 11 del matí

MITING

Oradors, entre altres:

Josep Andreu, J. Sentís i Nogués, Joan Loperena, Ventura Gassol, Puig i Ferrater, Lluhí i Vallescà, Lluís Companys.

A la tarda assemblea comarcal.

Al local del Foment Nacionalista Republicà.